

Folketingets Kirkeudvalg

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Dokument nr. 309202

Dato: 29. november 2006

Kirkeudvalget har ved brev af 20. november 2006 (KIU alm.del – spørgsmål 12) bedt om min besvarelse af følgende spørgsmål:

”Vil ministeren redegøre for regelsættet vedrørende eksklusion af menighedsrådsmedlemmer og indkaldelse af stedfortræder for den ekskluderede.”

Svar:

Spørgsmålet om, hvornår et menighedsrådsmedlem kan blive pålagt at udtræde af rådet (ekskluderes) er reguleret i § 15 i lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 164 af 16. marts 2004.

Bestemmelsen indebærer, at menighedsrådet skal tage stilling til, om en eller flere af nedenstående betingelser for udtræden er opfyldt. Menighedsrådets afgørelse kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse kan indbringes for kirkeministeren, jf. § 15, stk. 5.

Betingelserne for, at et menighedsråd kan træffe afgørelse om, at et menighedsrådsmedlem skal udtræde (ekskluderes) af menighedsrådet er følgende:

1. Menighedsrådsmedlemmet har mistet sin valgbarhed (§ 15, stk. 1)

Bestemmelsen har sit hovedanvendelsesområde i følgende situationer:

A. Vedkommende menighedsrådsmedlems medlemskab af folkekirken er bragt til ophør, fx ved tilslutning til et andet trossamfund. Det er sognepræsten i den pågældendes bopælsogn, der træffer afgørelse om medlemskabets ophør og ikke menighedsrådet. Derimod skal menighedsrådet kontrollere, at der foreligger en sådan afgørelse fra sognepræsten, forinden udtræden finder sted.

B. Et medlem af menighedsrådet opnår ansættelse som præst i folkekirken og fortaber dermed sin valgbarhed, idet præster i folkekirken ikke er valgbare til menighedsråd, jf. § 3, stk. 2, i lov om valg til menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 163 af 16. marts 2004.

C. Et menighedsrådsmedlem fortaber sin valgbarhed som følge af at være kommet under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. § 2, stk. 3, i lov om valg til menighedsråd.

D. En indsigelse mod et medlems valgbarhed på grund af straf tages til følge, jf. herved § 3, stk. 3-11, i lov om valg til menighedsråd.

2. Menighedsrådsmedlemmet er fraflyttet menighedsråds kredsen, eller medlemmets bopæl er blevet placeret i en nyoprettet kreds, og det på-

Kirkeministeriet

Dokument nr.: 309202
Side 2

- gældende medlem har ikke over for rådet afgivet en bindende erklæring om at forblive i menighedsrådet til udløbet af valgperioden (§ 15, stk. 2)
3. Sognebåndsløseren, der er medlem i menighedsrådet i det sogn, til hvis præst der er løst sognebånd, har mistet sin valgbarhed, fordi den præst, til hvem der er løst sognebånd, fratræder sin stilling eller opsigter sognebåndsløsningen og sognebåndsløseren har ikke over for rådet afgivet en bindende erklæring om at forblive i menighedsrådet til udløbet af valgperioden (§ 15, stk. 3)
 4. Menighedsrådsmedlemmet har vedholdende undladt at opfylde sine pligter som medlem af rådet (§ 15, stk. 4).

Der kan fx være tale om, at pågældende medlem vedholdende undlader at deltage i møderne eller nægter at underskrive beslutningsprotokollen.

Reglerne om indkaldelse af stedfortræder for et menighedsrådsmedlem, som er udtrådt af (ekskluderet) af menighedsrådet findes i § 13, stk. 1 og § 14.

Efter § 13, stk. 1, skal en stedfortræder indtræde i menighedsrådet, når et medlem udtræder (ekskluderes) af menighedsrådet.

Det er en forudsætning, at stedfortræderen på valgdagen og i den periode, der går fra valgdagen og indtil medlemskabet bliver aktuelt, opfylder betingelserne for at være valgbar til menighedsrådet.

Stedfortræderen bør i øvrigt som altovervejende hovedregel indkaldes til det møde, hvor spørgsmålet om udtræden behandles, således at stedfortræderen, dersom menighedsrådet træffer beslutning om at medlemmet skal udtræde, kan deltage i resten af mødet.

Det forudsættes derfor, at menighedsrådet før stedfortræderens deltagelse i mødet afgør, om stedfortræderen fortsat opfylder valgbarhedsbetingelserne, ligesom det er en forudsætning, at stedfortræderen har afgivet den for menighedsrådsmedlemmer foreskrevne erklæring, jf. § 13, stk. 6.

Findes der ved medlemmets udtræden (eksklusion) ingen stedfortræder til at indtræde i medlemmets plads, vil biskoppen efter indhentet udtalelse fra de øvrige medlemmer af rådet skulle afgøre, hvorvidt besættelsen af den ledige plads kan udsættes til næste almindelige valg, jf. § 14.

Hvis det for rådet foreskrevne antal af valgte medlemmer går under halvdelen ved det pågældende medlems udtræden, skal der dog udskrives udfyldningsvalg, medmindre kirkeministeren samtykker i, at det udelades, jf. § 14, 2. pkt.

Bertel Haarder

Kirkeministeriet

Dokument nr.: 309202
Side 3

/ Lise-Lotte Gümoes